

Framtida möjligheter och utmaningar – reflektioner från projektets referensgrupp

Bra med det här projektet är att det handlar om

1. Effektivisering (EU, Fossilfrihet på väg)
 - steg 1 energieffektivisera, inklusive inte använda energi,
 - steg 2 byta bränsle
2. Arbetsmaskiner (Fossilfrihet på väg, efter den tunga trafiken)
3. Skogsbruk, jordbruk & entreprenad (bredd)

Camilla L. Tolke
Klimatenheten
Växt- och miljöavdelningen
Jordbruksverket

Några utmaningar/svårigheter

- Billig energin
- Långa beslutsled som är svåra att följa upp.
- Kunden ska ställa rätt krav.
- Förändring tar tid

Medskick från Trafikverket ...

Handlingsplanen – förslag på obligatoriskt moment i naturbruksgymnasierna.

Medskick från Magnus Lindgren Trafikverket

1. **Följ upp din bränsleförbrukning noga.** Först när du kan mäta förbrukningen har du möjlighet att spara. Nästa alla moderna arbetsmaskiner är idag utrustade med olika elektroniska system.

2. **Ställ krav på maskintillverkarna att redovisa bränsleförbrukning vid inköp av ny maskin.** Idag saknas en standardiserad metod för att ange genomsnittlig bränsleförbrukning från en arbetsmaskin. På sikt bör det tas fram sådana metoder på EU eller global nivå.

3. **Ställ krav som upphandlare – redovisad bränsleförbrukning, genomförda åtgärder för minskad förbrukning, användning av alternativa tekniker och bränslen.** Ju bättre kunskap som erhålls desto bättre krav kan ställas framöver.

Styrmedel ...

Energieffektivisering i jordbruket – Jordbruksverket och samarbeten

Energieffektiviseringsrådet ska särskilt bistå Energimyndigheten i arbetet med att utveckla metoder och styrmedel för arbetet med energieffektivisering och att ta fram underlag till nationella handlingsplaner. (Energimyndigheten, Boverket, Energimarknadsinspektionen, Jordbruksverket, Länsstyrelsen i Hallands län, Naturvårdsverket, Sveriges kommuner och landsting, Tillväxtverket och Trafikverket.

(**Rådgivning**) Greppa Näringens Energikollen ger möjlighet till enskild rådgivning för djugårdar över 25 djurenheter.

(www.greppa.nu/klimat/energieffektivisering)

Energimyndigheten erbjuder en **Energikartläggningscheck** till företag som använder minst 500 MWh energi per år eller som har över 100 djurenheter. Sista ansökningsdag är 1 november 2014.

Årets energibantare är Jordbruksverkets **dokusåpa** om energieffektivisering i lantbruket. Dramatik och konkreta tips för lantbrukare utlovas!

(www.jordbruksverket.se/energibantare)

Webbplatsen energiaktiv.se är ett samarbetsprojekt mellan tre myndigheter: Energimyndigheten, Boverket och Jordbruksverket.. Energiaktiv.se vänder sig till alla som vill jobba systematiskt med energieffektivisering.

På Jordbruksverkets hemsida

Energieffektivisering - ett sätt att minska sina kostnader och stärka sin konkurrenskraft.

Vad kan jag som enskild företagare göra?
Ofta talar man om tre nivåer när det gäller energieffektivisering.

- Första nivån är att ändra beteende och rutiner.
- Andra är att byta till energieffektivare utrustning.
- Den tredje handlar om att byta system och görs oftast i samband med om- eller nybyggnad.

Projektstöd ...

Projektstöd till energieffektivisering i jordbruket (Landsbygdsprogrammet 2007-2013)

64 projekt som fått stöd som handlar om

- sparsamkörning/eco-driving
- GPS, autopilot
- precisionskörning, planerad körning (bl.a. minska dubbelkörning)

Relaterade projekt/uppdrag ...

Relaterade projekt och uppdrag

- Småskaliga biobränslekedjor (HS) & Utvärdering av biogasanläggningar (HS+SP) (www.bioenergiportalen.se – bioenergiprojekt)

Steg 2 byta bränsle

- Fossilfritt lantbruk nu! (Tre lantbruk, Energikontoret ÖG, AgroÖst, JTI) (<http://energiost.se/sv/fossilfria>)
Inom EU få använda jordbruksmark!
- Uppdraget metandieselefterkonvertering av arbetsmaskiner – biogastraktorer (www.jordbruksverket.se/meka)
Kan traktorer och andra arbetsmaskiner drivas på biogas och innebär det i så fall en miljönytta? Om svaret är ja, hur kan myndigheterna underlätta för framtida konverteringar för biogasdrift?

Nytt landsbygdsprogram ...

Nytt landsbygdsprogram

Nya landsbygdsprogrammet är skickat till Bryssel för granskning.

- Fortsatt satsning på miljö och klimat. (62%)
- Projekt- och företagsstöd i maj 2015 - förnybar energi och minskad energiförbrukning

Helt nytt är

- EIP - Europeiskt innovationspartnerskap (samarbete)
- LLU – Lokalt ledd utveckling (lokalt partnerskap mellan offentliga, privata och ideella aktörer)

... samt även inom Landsbygdsnätverket rapporten Energilösningar på landsbygden - framgångsfaktorer och flaskhalsar (www.landsbygdsnätverket.se - Om Nätverket/Arbetsgrupper/Grupp Energi)

Framtida möjligheter och utmaningar

1. Länsstyrelserna, kommuner, organisationer – många jobbar mycket med energi och klimatfrågan. Bra att informationen sprids.
Lärdom från detta projekt: Vägar till besparing och effektivitet börjar redan i planeringsstadiet – vi kan planera bort en hel del
2. Förr eller senare blir det dyrt med energi – har vi med tänket redan nu blir övergången mjukare.
3. Hålla i tills det blir rutin med effektivisering – nu finns ett material som kan användas och spridas
 - Svårt att ta in all kunskap med en gång
 - Hitta sin egen motivator
 - Förändring tar tid
 - Liten besparing blir stor i längden
 - Förutsättningar förändras
 - Prioritera – ta en sak i taget
 - Bredda efterhand
4. Byta bränsle
5. Få till större helhet än delarna – helhets-/större lösningar, EIP, LLU